

Studiebesök på Hallands kulturhistoriska museum

Tisdagen den 22 mars hade 36 förväntansfulla Rivet-medlemmar och respektive samlats vid Varbergs Fästning för att lyssna och se lite om fästningens historia.

Museipedagog Inger Alebo tog emot oss och gav först en allmän information om vad hon tänkte visa oss på den timmen som vi hade till förfogande innan hon skulle ta sig an en annan grupp.

- Det första som Inger tog oss till, var en utställning som hette ”Med saxen som pensel”. En annorlunda och fantastisk utställning. Konstnären var från Danmark, och heter Karen Bit Vejle. Hon arbetar med en uttrycksform som kallas för psaligrafi, konsten att klippa i papper.

Konstnären in action.

Av bilden förstår vi vilket tålamod som krävs, att med en liten, liten sax och ett papper göra sådana fascinerande skapelser.

Utställningen på museét hade 78st originalverk av Karen Bit Vejle. De minsta var 30x40 cm, och de största 3x2 m.

- Nästa anhalt blev den över hela världen kända och omtalade *Bockstensmannen*.

Bockstensmannen, som hittades sommaren 1936 i Bockstens mosse i Halland, visade sig vara ett unikt fynd från medeltiden, ca 650 år sedan. Han blev då ”pålad” i mossen.

Bockstensmannen hamnade så småningom på museét, Varbergs fästning, mycket tack vare museichefen Albert Sandklef, som lade ner mycket arbete kring denna unika upptäckt. Mycket har skrivits om denna medeltida man, och går man in på museéets hemsida finns det mycket att läsa.

- Inger Alebo tog oss sedan vidare för att med stor inlevelse och entusiasm berätta om *Varbergs Fästning* och dess erövrare och härskare genom århundradena.

I slutet av 1200-talet byggdes den första borgen på Wardberget, som klippan hette. Halland var då danskt, vilket kom att skifta många gånger om under århundradena.

Under senare delen av 1500-talet var man tvungen att bygga en yttre försvarsmur, därför att kanonerna hade uppfunnits och då räckte inte den inre stenmuren kring borgen till. Borgen var då under dansk flagg. Byggandet av fästningen tog ca 30 år, och man beräknar att 1000 bönder var sysselsatta med att frakta sten och jord, och att det totala arbetet var ca 2 miljoner dagsverken, när fästningsbygget var klart år 1618.

År 1645 slöts freden i Brömsebro där Halland och Varberg blev svenskt, och så även Fästningen som alltsedan dess varit svensk, eftersom den inte varit invecklad i något krig därefter.

Under 1700-talet tog den svenska militären hand om fästningen fram till 1830. På senare delen av 1800-talet ökades antalet fångar, som internerades här. Man hade som mest 400 – 500 interner här samtidigt.

Under 1900-talet togs fästningens byggnader över av museum, vandrarhem och restauranger.

Idag förvaltar Statens Fastighetsverk och Hallands kulturhistoriska museum slott och fästning.

Vi tackar museipedagog Inger Alebo för en intressant, inlevelsefull och även rolig föreläsning/information.

Vid pennan

Kjell Svensson